

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5014/22
6.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., са боравиштем у улици ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Урош Дабић, адвокат из Београда, Ресавска 16, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 491/19 од 17.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 06.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 491/19 од 17.06.2022. године у ставовима трећем и четвртном изреке.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 491/19 од 17.06.2022. године, ставом првим изреке дозвољено је преиначење тужбе учињено поднеском тужиоца од 18.01.2017. године. Ставом другим изреке обавезана је тужена ББ из ... да исплати тужиоцу АА из ... износ од 24.444,44 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тражио да се обавезе тужена ББ из ... да исплати тужиоцу преко досуђеног износа ставом другим изреке ове одлуке, а до траженог износа од 66.900,00 евра, као неоснован. Ставом четвртим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, из свих разлога прописаних чланом 373. став 1. Закона о парничном поступку, побијајући је

како то произлази из навода жалбе у ставовима трећем и четвртом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде у оквиру законских овлашћења из одредбе члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се ожалбена одлука морала укинути.

Према утврђеном утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле уговор о закупу 24.05.2007. године који је оверен пред Петим општинским судом у Београду под Ов. бр.14406/2007 дана 24.05.2007. године, којим уговором су изменили претходни уговор од 23.05.2007. године. Предмет уговора је био закуп пословног простора у ..., улици ..., на катастарској парцели ... КО ... и то отворени простор површине 300 м² и затворени простор са мокрим чвором површине 80 м² на период од годину дана, а закључно са 01.06.2008. године. Одређено је да ће купац имати право да користи воду и електричну енергију за потребе аутоперионице и уговорено да закуп почиње да тече 01.06.2007. године, са отказним роком од месец дана. Утврђено је да су тужена и њен супруг на тражење тужиоца дозволили да тужилац настави да користи простор под истим условима и након истека уговореног периода, али је након тога више пута дошло до размирица између тужиоца са једне стране и тужене и њеног супруга са друге стране и тужиоцу предочено да уколико не може да плаћа накнаде за простор исти напусти, а тужена и њен супруг су објављивали огласе на које су се јављали потенцијални нови закупци, што је био разлог новим размирицама 12.09.2009. године, након чега је тужилац изнео своја основна средства и напустио простор. Тужилац је поднео тужбу због сметања поседа у ком поступку је утврђено да је сметан у поседу стога што је тужена заменила катанац на улазним вратима спорног пословног простора, а није тужиоцу оставила уговорени отказни рок. Током поступка из исказа тужене и сведока ВВ, као и исказа тужиоца је утврђено да тужена и њен супруг нису били задовољни односом са тужиоцем као закупцем и да су желели раскид уговора, те да се тужилац након што је изашао из поседа пословног простора више није враћао у исти. Према налазу и мишљењу судског вештака економске струке Божидара Ждраљевића датог на основу биланса успеха "... предузетник за 2008. и 2009. годину, пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности за период од 01.01. до 31.12.2009. године обрачуната је остварена добит за 2008. годину и то пословни приходи у висини од 312.000,00 динара, пословни расходи од 294.000,00 динара, нето добит 18.000,00 динара са просечним месечним добитком 1.500,00 динара. Вршен је обрачун за период од девет месеци у 2009. години, те према финансијским извештајима пословни приходи износе 243.000,00, расходи 23.000,00 динара, а нето добит 220.000,00 динара, односно 24.444,44 динара месечно. Вештак је даље вршио обрачун до 01.06.2013. године остављајући суду на оцену овај обрачун, с тим што је пошао од претпоставке о повећању обима посла како је то било у периоду 2008. године у односу на 2009. године за 94%, због чега је повећао за сваку наредну годину, за шта према наводима самог вештака нема података с обзиром да се радило о пословању према билансима за 2008. и 2009. годину, без даљих података за

упоређивање, те је тај део налаза заснован на претпоставци и остављен суду на оцену.

Полазећи од утврђеног да је тужилац наставио да користи спорни пословни простор и након истека уговора о закупу, првостепени суд је закључио да су у смислу члана 596. став 1. Закона о облигационим односима странке закључиле нови уговор о закупу на неодређено време под истим условима. Како је отказни рок у уговору био одређен, тужена и њен супруг су били дужни да тужиоцу оставе рок од месец дана ради иселења, што нису учинили, већ је тужилац изашао из пословног простора на начин који је представљао сметање државине дана 12.09.2009. године, што је утврђено решењем Првог основног суда у Београду П 60484/10 од 02.11.20210. године, када је тужена поломила катанац на објекту и заменила га другим. Оцењено је да је сметање поседа било несумњив начин да се саопшти раскид уговора, због чега је основан захтев тужиоца за накнаду изгубљене добити за период отказног рока од 12.09.2009. године до 12.10.2009. године. Одлучујући о висини накнаде штете у виду измакле користи суд је прихватио налаз и мишљење судског вештака у делу који је дат на основу књиговодствене документације "...” предузетник и применом члана 189. став 1 и 3. ЗОО обавезао тужену да тужиоцу исплати просечну месечну зараду коју је тужилац остваривао од делатности коју је обављао у аутоперионици у висини од 24.444,44 динара, док је у преосталом делу закључио да тужиоцу не припада право на исплату траженог износа штете и у преосталом делу одбио захтев

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано, правилном оценом изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП, а наводима жалбе тужиоца правилност утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу.

Неосновано се жалбом тужиоца оспорава правилност чињенично правног закључка на коме је побијана пресуда заснована. Другостепени суд нема разлога да сумња у чињенични закључак добијен оценом изведених доказа, јер је првостепени суд дао потпуне разлоге којима је објаснио ток доказног поступка и то који су докази изведени и како су утврђене чињенице које су биле битне за одлучивање о захтеву тужиоца за накнаду штете у виду изгубљене зараде, имајући у виду наводе захтева предложене и приложене доказе. Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и наводима жалбе у којима нису истицане нове чињенице, нити предложени нови докази у смислу члана 372. ЗПП, није доведено у сумњу. Изведени докази оцењени су, супротно наводима у жалби правилном применом члана 8. ЗПП, а њихова садржина је веродостојно интерпретирана у образложењу одлуке, а потом је на јасан и прихватљив начин изнета оцена доказа и наведени разлози за прихватање, односно неприхватање појединих доказа. Стога нису основани наводи жалбе којима тужилац врши анализу исказа сведока и странака и на свој начин интерпретира чињенично стање. Првостепени суд је по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка у смислу члана 8. ЗПП одлучио које ће чињенице узети као доказане. При оцени доказа суд нема обавезу да се руководи било каквим формалним правилима и ограничењима, али је дужан да сваки доказ засебно, а потом све доказе заједно оцењује у складу са правилима логичког закључивања, општепознатим чињеницама и оним што је животно прихватљиво, што је првостепени суд и учинио побијаном пресудом.

Супротно жалбеним наводима, правилно је првостепени суд закључио да се у

парницама због сметања државине осим фактичког стања не улази у право и правни основ државине и право непосредног држаоца након истека отказног рока. Одлука у парници због сметања државине није од утицаја на одлуку поводом настанка и престанка уговорног односа између странака, нити може искључити право на раскид уговора предвиђено чланом 597. ЗОО. Правилно је суд закључио да је до раскида уговора дошло извршеним сметањем поседа и да је тужена лично и преко свог супруга раскид саопштила тужиоцу 12.09.2009. године када је на улазним вратима пословног простора заменила катанац. Како тужена тужиоцу није оставила отказни рок одређен у уговору о закупу у трајању од месец дана, то је тужиоцу као оштећеном лицу правилно признато право на накнаду штете у виду измакле користи чија је висина утврђена на основу налаза и мишљења судског вештака у висини од 24.444,44 динара, који износ представља просечну месечну зараду тужиоца о делатности коју је обављао у аутоперионици.

Неосновано се жалбом указује да тужиоцу припада штета у вишем износу од досуђеног ставом другим изреке побијане пресуде. Супротно овим наводима, да би тужилац као оштећени остварио право на накнаду штете у виду измакле користи у вишем износу од досуђеног, потребно је да је извесно да би измаклу корист коју потражује и остварио, при чему није меродавно оно што сам оштећени очекује, него објективна могућност стицања добити према редовном току ствари и према посебним околностима, које се нису оствариле, јер је њихово остварење спречено штетниковом радњом. Правилно првостепени суд приликом одлучивања о висини изгубљене зараде није узео у обзир предвиђање добитка од стране тужиоца, засновано на његовим субјективним проценама и жељама да ће наступити. Како у конкретном случају не постоји вероватноћа у погледу остварења користи у вишем износу од досуђеног, узимајући у обзир врсту уговора коју су странке закључиле и чињеницу да је вештачењем према приложеној књиговодственој документацији утврђена добит на месечном нивоу просечно у 2009. години у аутоперионици износила досуђени износ од 24.444,44 динара, правилно је одбијен преостали део захтева за накнаду штете.

Одредбом члана 155. Закона о облигационим односима прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист). Према одредби члана 189. став 3. истог закона, при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Тужилац у овом спору потражује штету у укупном износу од 66.900,00 евра за период од 12.09.2009. године до 01.06.2013. године, односно до истека закупног периода по уговору о закупу од 23.05.2007. године, који је претходио уговору о закупу од 24.05.2007. године који је оверен пред Петим општинским судом у Београду под Ов. бр.14406/2007. Терет доказивања чињеница да штета постоји и њене висине је на оштећеном, а тужилац није доказао да му је радњом тужене проузрокована штета у већем износу од досуђеног. Измакла корист се не може признати осим ако је сасвим сигурно да би била остварена, али мора бити и конкретно доказана. Тужилац није доказао да би у спорном периоду остварио добит коју потражује, нити је доказао узрочнопоследичну везу између поступања тужене и те штете, па следи да не постоји основ одговорности тужене за накнаду штете у виду измакле користи након протекла

отказног рока у периоду од 13.10.2009. године до 01.06.2013. године. Редован ток ствари у конкретном случају, а с обзиром на делатност коју је тужилац обављао, подразумева остварени приход, који се због поступања тужене у периоду трајања отказног рока по уговору о закупу од 24.05.2007. године није могао остварити. Стога, изгубљену зараду чини само очекивано увећање имовине и објективна могућност стицања добити, према редовном току ствари и она се мора везати за делатност коју у редовном току ствари поверилац обавља, односно за ону врсту и обим пословања које се по редовном току ствари могао очекивати током отказног рока који му није остављен, због чега је трпео штету, а не и по његовом претеку у периоду од 13.10.2009. године до 01.06.2013. године, због чега тужилац нема право на накнаду штете у потраживаном износу.

Приликом одлучивања о основаности жалбе тужиоца, односно законитости и правилности првостепене пресуде, Апелациони суд у Београду је ценио и остале жалбене наводе тужиоца, али како не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, није посебно образлагао у смислу члана 396. став 1. ЗПП.

На основу изложеног, Апелациони суд у Београду је жалбу тужиоца одбио и потврдио првостепену пресуду у ставу трећем изреке применом члана 390. ЗПП.

Потврђена је применом члана 401. тачка 2. ЗПП и одлука о трошковима парничног поступка, донета правилном применом одредбе члана 153. став 2. ЗПП.

**Председник већа-судија,
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић